

n.registrator.fjr@regeringskansliet.se

agneta.kling@regeringskansliet.se

Sveriges Regering
Regeringskansliet

Yttrande över N2020/01564/FJR, begäran av sameföretagarna "Talma" i Kiruna Kommun samt ett första yttrande om en uppgiven kommande översyn av Rennäringslagen;

Enl. uppgift avser Regeringen via Näringsdepartementet behandla ärendet "Talma-gruppen", (not. en s.k. "Sameby", se nedan), separat alt. i samgående med en ev. översyn av Rennäringslagen varför Vinterstadens Skoter & Fritidsförening Kiruna (VSFF) anför följande;

YTTRANDE;

Betr. "Talma"; VSFF avstyrker företagsgruppen "Talma":s begäran om förvaltningsrätt av Jakt- & Fiskekortstillstånd på sitt och tillika Statens markområde. Varför avstyrkan anföres grundas på att Länsstyrelsen i Norrbottens Län HAR uppdraget enl. Regeringsdirektiv och Länsstyrelsen har även avvisat sameföretagarnas begäran samt i övrigt grund för yttrandet enl. motiv nedan.

Betr. Rennäringslagen; Denna lag bedömes vara totalt otidsenlig och t.o.m. onödig varför emotses en total översyn/ändring av Regering/Riksdag, motiv redovisas nedan.

MOTIV;

Inledningsvis kan belysas vad egentligen "Samebyar" innebär och här kan påvisas ett historiskt första mediainslag i Dagens Nyheter (DN) 2020-06-13, insändare av sakkunnig samefamilj;

<https://www.dn.se/insandare/rennaringen-ar-en-gigantisk-bluff/> **Se artikeln i Bilaga 1.**

Även om insändaren kanske kan tolkas ha önskade rättigheter för alla i minoritetsgruppen Samer så måste bedömas insändaren ha tagit ett synnerligen modigt steg som Same med att "ta bladet från mun" och verkligen peka på "Aristokraterna" inom Samer, dvs renskötsel-företagarna....

- Remissyttranden i SOU 2019:67 föreligger även nu för beredning, ur denna har saxats vissa avsnitt av VSFF:s yttrandepunkter, ex.vis; **"Tillfälliga Regleringsråden**, alltså de som årligen ansökes av främst **renskötsel-företagarna** och vilka belysas härmed: Dessa rena företagsorganisationer kallade **"Samebyar"** ska alltså jämföras med andra arbetsgivareorganisationer där verksamheten bedrivs kommersiellt med **den helt annekterade vildrenen**, vinst- och riskbedömningar borde vara lika som i annan verksamhet. Det är ju inte heller så att vanliga medborgare kan bedriva dylik verksamhet eftersom det är noga utvalda personer med samiskt påbrå som inväljes i dessa s.k. "Samebyar". Det är ju därmed helt felaktigt att påstå att dessa förbudsansökningar sker av minoritetsfolket Samer utan det sker alltså av en ytterst liten minoritet av minoriteten Samer, alltså av ett hundratal familjeföretag i landet. Förbud drabbar ju till lika delar vanliga medborgare liksom den samiska folkminoriteten. Historiskt sett sker renkalvning från 20 maj och framåt och VSFF har även sedan föreningsstarten medverkat med yttranden angående tillfälliga regleringar inom kommunen förutsatt att det rört sig om mindre koncentrerade områden. Senare år har dessa renskötsel-företagare alltmer riktat in sig på jättestora arealer och alltmer motiv om "betesro", det förekommer nu förbudsansökningar redan i januari! Renskötelsen bedrivs i nutid helt motoriserat med snöskoter, mc, fyrhjuling och även med helikopter och nu även gyrokopter! Stora markskador har noterats i fjällregionen framförallt av fyrhjulingar och mc som nyttjas på barmark (vilket är generellt förbjudet enl. terrängkörningslag...).

VSFF har i yttranden anfört att det synes oklart om resp. företagsorganisation verkligen följer Länsstyrelsens stipulerade antal renar per Sameby. Utredningar föreligger där det kunnat noteras utbetade markområden i fjällregionen men det synes ej kontrolleras av ngn myndighet alls! Det verkar alltså som om renskötseln får bedrivas i en egen okontrollerad gräddfil. Vid kontrollflygningar över beviljade förbudsområden har alltså renskötsel-företagarna blivit rasande då det faktiskt noterats få eller nästintill inga renar i beviljat förbudsområde! Utöver de befintliga och otidsenliga statliga förbudsområdena så har på senare år allt tidigare tillkommit dessa "Tillfälliga" förbudsområden vilket innebär nästan helt stängd fritids-möjlighet, turism och annan näringsverksamhet i de nordliga fjällkommunerna!"

Conclusion av ovan saxat yttrande; Renskötsel-företagarna består alltså av ngt hundratals familje-företagare i landet vilka på intet sätt kan knytas till minoritetsgruppen Samer även om renskötsel-företagarna själva med sina organisationer "Samebyar" vill anföra sig vara företrädare för den samiska minoriteten i landet. Stora inre motsättningar rådet dessutom mellan de olika samiska grupperingarna i Sametinget och har så varit i årtionden... "**Sameby**" är i grunden ett felaktigt namn som associerar till dåtida nomader som flyttade med sina "renrajder" med kåtor per skidor, sedan länge kör eller flyger man hem till villor i vanliga samhällen! "**Företagsgrupp**" är mer korrekt!

Ytterligare saxade yttrande;

- "Överklagan av kommunbeslut av företagsgrupperna **Gabna & Laevas**; Dessa sameföretagare överklagade årets kommunbeslut att avslå sameföretagarnas förbudsansökan vilket skedde 2 ggr i april 2020. **Regeringen avslog** 2020-05-14 sameföretagarnas överklagan med hänvisning till kommunernas beslutsrätt och där kommunen själv **EJ** föreslagit ngt förbud varför inget fanns att överklaga. Ett historiskt korrekt beslut som nu alltså till slut följer Terrängkörningslagen & Förordningen."
- Ytterligare saxat; "**Girjas-Domen** 2019 där företagsgruppen "Girjas" otroligt nog fick en HD-dom med sig innebärande en förvaltningsrätt av Jakt- & Fiskekortsförsäljning på Samebyns tillika Statens område. Girjas anses utsedd av SSR som ett pilotfall då här gäller ett väg & järnvägsfritt land men det ska åter poängteras att detta handlar ej om minoriteten samerna utan om en företagsgrupp av renskötselsamer. En första efterföljare har under 2020 dykt upp i form av **företagsgruppen "Talma"** med en likartad ansökan hos Länsstyrelsen i Norrbotten. Samma dag som Regeringen enl. ovan tog beslut i ärendet "Gabna-Laevas" tog statens förlängda arm, dvs Länsstyrelsen i Norrbotten, beslut att **avvisa** denna företagsgrupps begäran att Länsstyrelsen skulle upphäva beslut att sälja Jakt & Fiskekort. Länsstyrelsens motiv var att de faktiskt har detta uppdrag. Man kan ju fråga sig om varför inte detta fick genomslag i "Girjas"-fallet utan just i det fallet spekulerades i "hävd"-rätt för sentida invandrade samer..... Det kan ju nu bara spekuleras i om SSR & "Talma"-gruppen kommer att gå vidare för att söka ett politiskt beslut eller starta en ny rättsprocess. **Vart är vi på väg egentligen frågar sig majoriteten av medborgarna i Norrland??"**

Conclusion; I år har alltså till slut skett historiska beslut både i Regering och Länsstyrelse, dels betr. avslag av Samebyars överklagan av kommunbeslut (otroligt nog i detta Miljödepartement) och dels Länsstyrelsens avslag av just Talma-gruppens begäran att ha förvaltningsrätt av Jakt- & Fiskekortstillstånd. Dessa fattade beslut måste naturligtvis invägas i beredning inför kommande regeringsbeslut via Näringsdepartementet. Vad som dock kan poängteras är att det ännu ej

skett en rättslig prövning av det i media 2018 relaterade knivhotet som en sedan lång tid uppgiv- en företrädare för just Talma-gruppen utsatte turister i guidad tur för, mitt på en godkänd kommunal led i ej reglerat skogsområde nära Jukkasjärvi! Styrelseledamot i VSFF passerade vid ungefär samma tidpunkt området utan då synbara renar vare sig på leden eller i närheten....Många frågar sig om inte svensk rättvisa (med vittnen) ska gälla även medlemmar i Talma-gruppen??

Ytterligare saxat från VSFF remissyttrande;

- "Utredningen berör ej heller den under så många år omskrivna **ILO-Konventionen #169**, dvs. främst delen om en minoritets "ägorätt av land & vatten" i riket vilket är ett av de mest debatterade ämnena i Norrland under årtionden! Det ÄR ett litet antal av planetens länder som har raificerat denna konvention fullt ut, Norge & Finland har enbart berört delen språk & kultur såvitt känt. För Norrlands medborgare finns ett skräckscenario att delen ägo- eller förvaltningsrätt skulle ratificeras av Staten, dvs ett majoritetsbeslut i riksdagen... I riket finns många minoriteter och att gå in i en sådan process skulle med säkerhet skapa konflikter. Det kan inte anses rimligt att en folkminoritet eller t.o.m. företagsgrupperingar i form av s.k. "Samebyar" skulle få ägo- eller förvaltningsrätt av rikets territorium. Men icke desto mindre har på senare år alltmer framskymtat att i både Sametinget och i SSR verkar krafter att långsiktigt skapa en självstyrd enklav i ngn form och benämnd "**Sapmi**", dvs hela Nordkalotten inkl Norge-Sverige-Finland och en del av Ryssland! Det synes vara en dröm som skulle vara svår att uppnå i alla andra länder förutom Sverige kanske men bara att den finns där och ventileras internt är ju bevis på ett synnerligen nationalistiskt intresse inom denna minoritet.... Den allmänna uppfattningen i Norrland är att om en ratificering av ILO169 i Sverige skulle ske så är det bara att packa ihop och avflytta till skärgårdsstäder för där kommer aldrig någonsin ngt dylikt att ske!"

Conclusion; Ovan punkt i VSFF:s remissyttrande "Talar för Sig Själ" och orimligheten i en ev. dylik ratificering. Det kan här även beröras att i SVT Norrbottensnyheter och i Aktuellt 2020-07-14 betr. inslag om "Fjällgäsen" så nämndes detta vara i "**SAPMIS fjällområde**" (dvs Arjeplogsfjällen!). Detta påvisar den enorma lobbyverksamhet som SSR bedriver och SVT för ut budskapet! VSFF har inlagt anm. då det ej finns dyl. kartnamn i Sverige men SVT återupptog istället ett inslag 2020-07-23!

- **Markförhållanden;** Talmagruppens begäran att förvalta jakt- & fisketillstånd avser rättighet på Statens mark vilket ej kan anses vara i enlighet med Regeringsformen (RF) avseende dyl. nyttjanderättigheter. Rennäringslagen medger enbart rättighet att bedriva renskötsel på Statens mark men inte ägorätt av mark eller förvaltning av andra medborgerliga rättigheter!. Betr. Talmagruppens hänvisning till "Girjas-domen" i HD så finnes inget i den domen som anger den vara generellt prejudicerande, domen är specifik för just en viss markareal på den statliga mark där företagsgruppen "Girjas" har rätt att bedriva renskötsel. I just det fallet bedömdes "Gammal hävdrätt" väga tyngst i detta specifika väg- & järvägslösa fjällområde. I fallet med Talma-gruppen och övriga nordliga företagsgrupper så anför VSFF att det handlar om sentida invandrade grupper av Samer, vissa från Norge som i fallet Talma och vissa från Finland och även så sent som på 1800-talet! Det har även uppstått starka motsättningar betr. tolkning av den sentida "Renbeteskonventionen" mellan grupperingarna i de 3 länderna.... I enlighet med ovan samt saxade yttranden så anför VSFF att företagsgruppen Talmas begäran om förvaltningsrätt av jakt- & fisketillstånd ska **avstyrkas** av Regeringen. **Länsstyrelsen anføres ha fortsatt direktiv och rätt att förvalta jakt- & fisketillstånd samt rätten att sälja jakt- & fiskekort på Statens mark till ALLA svenska medborgare!**

- **Renskötseln, betestillgången och Rennäringslagen;** VSFF är landets näst största förening-organisation i sitt slag och har verkat i mer än 25 år med yttranden till Kommun, Länsstyrelse och Regering. Även om VSFF ej som tidigare nu inbjudes som remissorgan av nuv. Regering såsom i ex.vis TKL-utredningen så lever vi i ett fritt land med demokrati varför VSFF i medlemmarnas intresse måste inkomma med remissyttranden och övriga synpunkter! Inför detta yttrande har styrelsen inhämtat synpunkter från både medlemskåren sam även av mycket erfarna områdes-sakkunniga (med känsliga positioner i länet). Grupperingarna av renskötselföretagarna i s.k. "Samebyar" har i årtal enl. ovan punkt "Tillfälliga Regleringsområden" skjutit in sig på att det är snöskotertrafiken som stör renskötseln på resp. samebyområde och på det sättet skapat en kutym där kommunerna delvis har gått med på viss reglering och det har då överklagats till Länsstyrelsen som direkt har tillstyrkt varje samebyansökan. Om sedan överklagoärenden gått till Regeringen, dvs Miljödepartementet, så har även där samebyars förbudsansökningar tillstyrkts ytterligare. MEN på senare år har förbudsansökningar duggat in allt tidigare, t.o.m. redan i januari och då har så angetts alltmer att ansökningar gäller främst "betesro" och alltså inte det sedvanliga kalvningsskyddet från mitten av maj månad. En frågeställning av många just denna enormt snörika vinter i just fjällregionen är, varför driva upp hjordarna till fjälls för kalvning då det är välkänt av samer att kalven måste ha tillgång till barfläckar för att överleva? Många frågar sig även, var har den svenska "Vildrenen" försvunnit? Finns egentligen ngn grund alls för tvångsskötsel och tvångsdrivning av djuret? Många har sett den fantastiska serien "Den Stora Älgvandringen" som korrekt belyser hur vilt djur följer sin naturliga instinkt att gå till fungerande kalvnings- & betesområden utan tvång! Vad som INTE heller framförs av företagsgrupperna är att betet faktiskt är allt sämre vilket i sin tur av sakkunniga kan anses till stor del bero på allt större renhjordar då dessas storlekar ej kontrolleras alls även om det av Länsstyrelsen finns stipulerade antal per sameby! Dessa antal synes ej heller justeras nedåt i antal efter konstaterad betestillgång då ingen komtrrollerar det heller!! Uppgift föreligger att det på stora arealer inte finns ngt bete kvar alls då en huvudsaklig föda renlav är sönderbetad och vilket kan ta årtionden för återväxt till normal nivå! Man har från renskötselföretagarnas sida nu sökt ersätta normalt bete med utfordring, s.k. "pellets" med säckvis oklart innehåll.... Renens avföring kan nu noteras vara högst onormal och uppgifter förekommer om att köttet nu kan ha en avvikande smak. Köttförsäljningen kan kanske nu mer koncentreras på europeisk export med möjliga bättre intäkter. Den stora frågan kan ju faktiskt vara OM verksamheten med renskötsel går mot en "självdöd" vilket då kan innebära att den hävdade s.k. "livsstilen" för ett hundratal företagare hursomhelst måste avvecklas i närtid.

Conclusion; Rennäringslagen bedömes som helt otidsenlig där renskötselrätten enbart tillfaller företagare med samiskt påbrå och organiserade i slutna s.k. "Samebyar". Det borde vara en verksamhet öppen för alla som kan visa sig uppfylla vanliga kriterier för djurhållning men utan särskilda rättigheter och stödbidrag. Frågan är nu om renskötsel **verkligt ska** ske i jättelika **instängslade** arealer och finns laglig grund för dessa hundratals mil stängsel?? Den stora frågan är ju om det överhuvudtaget behövs ngn "Rennäringslag" alls!? Studium borde ske av "Vildren" som det finns en spillra kvar av i Norge & Finland. Se även den s.k. **Cariboun** i norra Canada och Alaska, vildrenen där har blivit en **turist- och jaktattraktion!** Not.; Betr. ovan relaterade uppgifter av sakkunniga ang. renbete och renantal så poängteras att inkomna uppgifter nu åter utredes av Staten via oberoende expertis, se ex.vis dagen flygfototeknik!

- Det ska poängteras att VSFF är en opolitisk förening-organisation som verkar för ett bibehållt möjligt rikt & fritt friluftsliv där skoterfärdsliv ingår sedan mer än 60 år! Snöskotern har utvecklats till en idag förhållandevis tyst och ren maskin med stort inslag av fyrtaksmotorer. Även tvåtaksmotorer har utvecklats till renare och tystare, ex. vi e-tec och c-tec teknologin i enlighet med de strängare reglerna i Nordamerika. Snöskotern kan i de nordliga landsdelarna medge att även avlägsna tillåtna fiskevatten kan nås med erf. vinterutrustning, exvis med kälke och tältark! De som är medlemmar i snöskoterföreningar är genomsnittligt medelålders föräldrar men även barnen i form av tonåringar blir därmed ofta medlemmar och lär sig en kultur med anpassad körning efter förhållanden och djurliv och med rätt utrustning. Det är en fantastisk upplevelse att kunna färdas i både vår fina fjällvärld och vidsträckt skogsland i norra Sverige!
Snöskotern är alltså för många i Lapplandskommunerna vad båtlivet är för många i Norrbottenskommunerna! Det kan vara på sin plats att för dagens politiker redogöra vad Norrbottens Län innebär; I länet ingår 2 st landskap nämligen Lappland med de 4 stora fjäll- och skogskommunerna samt landskapet Norrbotten med kustkommunerna. Det handlar om jättelika arealer där ex.vis landskapet Lappland utgör 25% av landets totala yta! Lappland sträcker sig in över V-botten och gränsar till Jämtland-Ångermanland.
"Sapmi" (Sameland) är ngt helt annat, ett av Samer skapat fiktivt "land" med kulturhistorik vilket hävdas utgöra större delen av Norrland, Nord-Norge, Norra Finland och Kolahalvön dvs del av Ryssland, även benämnt Nordkalotten.. På samma sätt har skapats Kvenland eller Kvänland utgörande Norrbotten-NordNorge-NordFinland & även detta ett fiktivt "land" av kulturhistorisk betydelse enl. Nordiska Kvenlandsförbundet & Svenska Kvänlandsförbundet. Kanske kommer det att skapas fler fiktiva minoritetsland av kulturhistorisk betydelse men svenska kartnamn med 3 st landsdelar, landskap, län & kommuner är fastställda-vedertagna i Sverige och kan inte ändras av ex.vis mediaorg som SVT & SVT Oddasat....
- Det måste finnas utrymme för främst kommun- & länsmedborgarnas sedvanliga fritid och annan näringsverksamhet **annars finns stor risk att fjäll-kommuner ytterligare decimeras pga flytt till kustregionen och därmed arbetskraftsbrist! Det missgynnar då statens mångåriga jätteintäkter av ex.vis gruvnäringen i Malmfälten!**
- **Enl. ovan** anföranden så begäres Regeringen avslå Talma-gruppens ansökan om upphävande av Länsstyrelsens rätt att förvalta och sälja jakt- och fiskekortstillstånd.
- **Enl. ovan** anføres även Regeringen göra en total översyn av den otidsenliga Rennäringslagen med att antingen avreglera nuvarande rättigheter & stats-stöd helt alt upphäva hela lagtexten. **Enl. ovan sid 4 rek. även ske studium av den ursprungliga fria vildrenen!** Lagen måste innefatta Länsstyrelsens ensamrätt att sälja jakt- & fiskekortstillstånd på statens mark (inkl. "Sameby"-områden) till alla medborgare i Sverige!

På VSFF hemsida finns inlägg av remiss- och förbudsärenden och även för en specifik Lapplandskommun, tillika den största snöskoterkommunen & även vissa inlagda länkar till mediainslag.

Bilaga 1; Enl. DN-länk sid.1 & enl. medgivna upphovsrätter, artikel i DN 2020-06-13 i bif. fil..

Bilaga 2; 3 st foton via TT.se, nutida tvångsflyttningar av renhjordar. Se även sid. 6.

Bilaga 3; Foto av nu sällsynt renlav, å markområde Bergnäset Luleå, nära F21 & Luleå Air-Port!

Kiruna/Luleå 2020-08-18, VINTERSTADENS Skoter & Fritidsförening Kiruna

e.u. styrelsen, *anders peterson, ordf.*

200818 Regeringen rev10 N2020/01564/FJR

5(6)

VINTERSTADENS SKOTER & Fritidsförening KIRUNA

WINTER CITY SNOW-MOBILE CLUB Kiruna SWEDEN

Snowmobile Organization Sweden, (SOS)

www.vinterstaden.org info@vinterstaden.org

Bilaga 2; Jättelika hjordar tvångsförflyttas med skotrar, helikoptrar, gyrokoptrar, mc, fyrhjulingar och även med lastbilar!! Vet egentligen någon hur dessa till kvartstam boskap annekterade djur mår?? Se även dessa foton i bifogade filer.

Bilaga 2-1

Bilaga 2-2

Bilaga 2-3

6 (6)